

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécssett hához
kaldre: egész évre 5 ft., fél-
évre 2 ft. 50 kr., negyed évre
1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szomban.
Egyes számok kaphatók
Weidinger N. könyvkeres.
(Széchenyi tér).

Szerkesztői iroda:
Fereneczek utczája 22. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban. Blauhorn Antal úr a városbéli épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztli Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Hirdetések ára:

Egy 8t-hasabos petit sor
egyszeri megjelenéséért 6 kr.
3-szori 5 kr., 10-szeriért 4 kr.
fizetendő. — Minden hir-
detés után 30 kr. bélyeg díj
fizetendő. A nyilt tér 1 petit
sora 10 kr. A hirdetési díj
előre fizetendő.

Kiadó hivatal:
Taisz Mihály nyomdájában
Majláth-tér 2. szám alatt.

A kitüntetések.

A hivatalos lap okt. 5-iki száma királyi kéziratot közöl, melyben a szegédi vész alkalmával a mentés és segélyezés körül szerzett érdemekért részint érdemrendek adományoztatnak, részint a legfelsőbb elismerés nyilvánítanak.

Ez utóbbit különösen megnyerték a mentésben résztvett országgyűlési képviselők is, a mi igen helyes volt, ha már a kitüntetés inkább egészen mellőzni nem kívánták, mert ez nem hozza a mentésben legtevékenyebben résztvett függetlenségi párti képviselőket: Kende Tibort, Miklós Istvánt, Ugron Gábot és Verhovay Gyulát (Kállay Ölon nem rég elhunyt.) visszas helyezte, ez egyszer a kormány kivételesen helyes tapintatot tanúsított.

A mi a segélyezés körüli érdemeket illeti, azokat a közönség mindig jobban tudja megítélni, semmint a hivatalos előterjesztések és ajánlatok és a közönség bizonyosan jobban méltányolja a szegény pár száz forintnyi nyugdíjon keservesen élő övegy asszonyok egy-két áldozat torintját, mind azon ezeket, miket a kitüntetett főispánok, polg. rmesterek, szerkesztők sat. másoktól gyűjtöttek és beküldöttek.

Az alakítandó pécs-baranyai ált. keresk. és ipartársulat.

A ki figyelemmel kíséri nemzeti közéletünk nyilvánulásait, az bizonyára észreveszi, hogy a nemzet zöme elhunva az elmúlt évtized politikai szédelgését, az undor egy bizonyos nemével fordul el minden olyan mozgalomtól, mely a politikai téren nyilvánul. Azok, kik végső próbára tett bizalomban alkották szavazatukkal a jelenlegi kormányt s pártját s ez által a súlyos közviszonyokat, mint családottak csendes indignációval vonulnak vissza; azok nagy része pedig, kik kezdetől fogva

ellenézve a nemzet kárhózatára irányuló politikát, az ellen folyton küzdöttek, végre belefáradtak a hiábavaló küzdelemben s elkeseredettségükben — hallgatnak. A nemzet csalódása, elkeseredettsége, tétlensége, s egy pártja számerejében elbizakodott kormányának önkényeszerű s a modern vagyis álcázott absolutismus érdekében kifejtett tevékenysége jellemzik jelenlegi politikai életünket.

Szomorú egy jelenség ez, s könnyen végzetessé válhatna a nemzetre nézve. De nem csüggedünk, nem aggodunk, mert a nemzet ügye nem veszett el, a nemzet nem sülyedt teljesen apathiába, hanem csak ideiglenesen fordult el a politika teréről, a bukfezkedő törpe politikusok ámitással elfoglalt prondjától és egy másik téren foglalt állást; itt igyekszik most minden erejét, tehetségét kifejezni, hogy — a mint ez rendén is van — társulás, munkásság, takarékoság, szorgalom és becsület által kivívja magának az anyagi közjólétet, függetlenséget. A nemzet végre belátására jutott annak, hogy csak ily állapotok közt lehet a politikában s kormányzatban a honfiai erényt, erkölcsöt, becsületet uralkodó elvévé tenni.

Ha a nemzet az előbb említett tényezők által csak félig megerősül; ha ujs minden mételetől ment, a jólétben megtisztult életerők fognak működni a nemzetereiben: akkor a politikai közéletünket intéző satnya, haszontalan s káros elemek maguktól tűnnek, pusztulnak el, mint a rothadásban összeaszott s így az ágra tapadt gyümölcs lehuil a fáról, ha tavaszkor új élet kezd benne műkölni.

Nemzetünk a társadalmi tevékenységbe helyezi most bizalmát, s helyesen. A társadalom által felkapott eszmék, elvek lassan bár, de biztosan érnek meg s azok — mint a történelem mutatja — mindenkor többet lendítettek az emberiség sorában, mint a legjobbindulatu, legbecsületesebb uralkodók, legvirtezebb hadvezérek mind együttvéve.

Mert nagy volt akkor a mi nemzetünk, Világ hallá, ha toppant serege, Nem tulerő, nem a kötségesseis; Belső vizsgálja. oh az gyözte le.

— S a tizenhárom tábornok ki volt, Kiknek képét aruljak mostan itt? — Oh fiam, ez a legszörnyűbb eset, A mit eddig a történet tanit. Megrendül a hit, hogy ez vágbement: Ugy fojtattak meg bitón s annyian!... De ne beszéljünk arról soha sem, Mert az istenben hinnünk kell, fiam!

Tóth Kálmán

Az igazság érdekében.

„Komárom feladásának 30 ik éfordulója” czim alatt a „Pesti Hírlap” szept. 27-iki számában egy cikk jelent meg, mely több pontban nem felel meg a való tényeknek s miután azok felől közvetlen tudomásom van, mert 1848 okt. 3-tól 1849 okt. 3-ig a komáromi várórség tagja és 1849 évi júniustól a tüzér főparancsnokság (Jungvirth Károly alezredes) segéd-tisztje voltam, szerkesztő létemre pedig saját lapomban kinalkodik a tér ama cikkben foglalt tévedések megigazítására erre magamat az igazság és történelmi hüség érdekében kötelezettnek is tartom, noha eddig az akkori érdekes élményeimből semmit sem bízam papírra.

Az állították az emilitett cikkben, hogy Anson angol tábornoknak a vár feladása feletti itélete alapján a többek közt azt is mondták, hogy volt Komáromban mintegy 600 különböző kaliberű tábóri és várágyú. — Ez igen nagy tévedés. — A teli czeruizozás és tavaszi ostrom alatt beszámítva a kis három fontosokat, érez és vasmozsarakat is, nem volt több mint 87 lövegünk, a vár felszereletlen volt, az egész vágvonalon alig volt nyolcz ágyú felállitva, a nádorvonal öt nagyszerű erősegeink mindegyikében volt egy pár érez és vaságyú néhány mo-

Azon nemzet, melynek társadalmi köréi kitzúvón a jelszót: „Sagits magadon s az istep is megsegit” — érdekeik megóvása, anyagi jólétük előmozdítása, szellemi haladás s az önségely czéljából vállvetett munkásságra szövetkeznek, — az nem veszhet el, annak életgyökereit megem öhetik egy államkormány sem, legyenek annak törekvései bármennyire is nemzetellenesek.

A mi a jelenlegi szomorú politikai viszonyaink közt vigaszt nyujt: az a nálunk komolyan megindult társadalmi tevékenység. Az ország minden vidékéről érkeznek tudósítások, melyek különféle egyletek, intézetek, társaságok alakulásáról szólnak. Az iparosok, kereskedők, mezei gazdák stb. mind mind hódolnak a korszellem e követelményének.

Ezen általános mozgalom közepep örömmel jegyezzük fel a pécsi kereskedők és iparosok körében támadt azon mozgalmat, mely egy egész megyének kiterjedő kereskedelmi és ipartársulat alakítására irányul.

Kereskedőink és iparosaink e szövetkezés létesítése által tanubizonságot tesznek majd arról, hogy lépést tartanak a korszellemmel; de meg arról is, hogy érdekeiket komolyan fogják fel s azok megvédésére készek a szétforgácsolt erőket egyesíteni.

Montesquieunek e szavait „minden egyesülés szükségén alapszik” nagyon is igazolja a pécsi kereskedők és iparosoknak egy társulattá való egyesülése; mert ha valahol, úgy Pécsen van erre szükség. Hogy ez így van első sorban számadatokkal fogjuk bebizonyítani.

Van ugyanis Pécsen 1000-nél több iparos és kereskedő, kik a kereseti adó B. osztályába vannak felvéve, tehát ezek a jobbmoduak; a nem ezen kategóriába tartozó önálló iparosok és kereskedők, valamint a munkások száma pedig legelő. Baranyamegyében van összesen (Pécsen is betudva) a hiv. statisztikai kimutatás szerint:

7.424 önálló iparos vállalkozó
6.713 ipari hivatalnok
14.137 ipari munkás
1.013 önálló kereskedő
981 ker. hivataln. és munkás
tehát 30.258 egyén.

Nem vagyok ugyan hajlandó ezen adat hitelességében bízni, de ha e számból 10 ezeret, 20 ezeret, de még ha 25 ezeret is levonunk s az egészet a legjavára csökkentjük le, még mindig olyan contingensünk van, melylyel szemben nem foghatunk fel, hogyan lehetséges, hogy ennyi közös érdekű ember mindedig teljesen elszigetelten élt egymás mellett s márig is nélkülözik azon kapcsolatot, melynek alapján érdekeiket egyesült erővel megvédelmezhetnék, emeltetnék.

E sajnos körülmény hatása meg is látszik megyei és városi közéletünkön. A lakosság legerőteljesebb eleme, mely függetlenségével, műveltségével fogva egyesülten hatalmas osztályt, hangadó tekintély lehetne, szétzúllt, parányaira felosztva csak nagyon gyengén, vagy éppen tehetetlenül áll az anyai oldalról jövő ny másokkal, érdekellentétekkel szemben.

Semmi közszellemet, s a közéletnek semmi pezsdülését nem vetünk eddig észre; okát lásd fentebb.

A pécsbaranyai kereskedők és iparosok kilátásban levő egyesülését szükségessé tevő körülményeket s az egyesülés czéljait itt mind felsorolni, sok volna. A polgármesteri felhívás a legfőbbekre röviden rámutat s így mi csak néhány olyanra szoritkozunk, melyek azokon kívül magukban véve is elegendők a társulás létesítésére.

Megyénk geographiai helyzeténél fogva mintegy bástyául van kitolva dél felé, a honnan tudvalevőleg nagyon sokat várunk iparunk és kereskedelmünk felvirágzására. Feltéve, hogy e várakozások teljesedésnek indulnak, akkor mi vagyunk legközelebb a „forrás”-hoz. Megyénknek van ipara, melylyel büszkélkedhetik, kereskedelme is meglehető. De majd ha előjön az ideje, hogy a

Már maga a kitejés, hogy két évre volt elég lőporunk, mutatja az illetéki járatlanságot, mert az esélyektől függött, vajjon a lőporkészlet egy pár havi, vagy egy éves ostromra elég lett volna e; attól függött komolyan megéledt-e az ostromot avagy csak czeruizoznak és itt-ott zakiatnak-e kellő távolságból.

Lőport gyártottunk, az az hogy gyártani kezdtünk, miután elkészült az arra való gyári készlet, de ez csak az őszkor beszerzett salétrom készlet elfogytáig tartott.

Jungvirth Károly alezredes az összes komáromi vár és hadsergei tüzérség főparancsnoka laukadatlan volt a hadi felszerelés kiegészítésében, kora reggeli 3 óratól, esti 9 óráig talpon volt, egy műhelyből a másikba ment, oktatót, igazított, rendelkezett, alig pár perczet reggelizésre e 15 perczet szentelt az ebédre, — a tüzér főparancsnoksági irodai teenlők, parancs kiadása sat. 20 éves fiatal vállainra nehezdedtek, de még éjjel sem nyugodott a buzgó férfi, akkor készíté rajzait azon műveknek, miket előállítandó volt.

Allított is a lőpor malmon kívül ágyú és mozsáröntődét — messzevető mozsarat is már öntetett és erre felhasználta a csatára már alkalmatlan ágyúrezet, a tábóri ittegek ágyúinak kilött gyútluk esavarait az általa ujonnan készített géppel, — melynek igazgatója korán elhunyt Madarász Endre barátom és bajtársam volt, — megújította, — golyó és ürgölő öntődét áttított fel, — rőppentyűket gyártott és az ezekhez szükséges állványokat; ezek kel szeptember hó folyamán sikeres kísérleteket is tettünk a Vágdunán túl, a hol orosz őrség czeruizozott, az ágyúk felszerelésének, a gyalogsági fegyverek, gytacs gyártásának munkája folyt éjjel-nappal felváltott munkásokkal a rendes lőszergyártást nem is emlitve, mert ez soha sem szűntelt, de miudez az erő és anyag korlátoltsága miatt alezredesem szakértő véleménye szerint még korántsem volt

„forrás”-ból majd „merithetünk”, nem lesz meg beuntunk a vállalkozási szellem s az erő, ha így maradtunk s elő nem készültünk. Baranyának exportálni kell délfelé, munkásságát emelni, termékeit, készítményeit keresetté tenni; de mindez csak az ipari és kereskedelmi szellem képzettség és önérték fejlesztése, érdekösszeegyeztetés és egyittes munkálkodás által lehetséges.

Szükséges az egyesülés azért is, hogy ha az egyes vagy összesség ipar és keresk. érdekeiről van szó, legyen egy testület mely védőül támadjon azok mellett kormány és hatóságokkal szemben. Egy mindannyi s mindannyi egyért!

Az egyesülés által egy hatalom művelődési téreyz is létesíthető lesz. Az egyesülést minden esetre úgy kellene szervezni, hogy a társulat tagjai egy közös helyiségbe gyűlhessenek össze, hol szakkönyvek, lapok és szakfolyóiratok álljanak rendelkezésükre. Ha van casinója a honoratiónak, miért ne legyen az iparosnak, kereskedőnek, a ki nem igen vágyakozik az „uri” casinoba, mert nem találja fel ott elemeit. Más érdekek, más emberek. Egy ilyen kör eltekitve a művelődéstől sok más tekintetben is hatalmas forum lehetne.

Az egyesülés által továbbá egy itt régen érzett hiányon lehetne segíteni. Ugyanis közös erővel csakhamar egy keresk. és ipari tanodát lehetne létrehozni s azt főtartani.

S végre ezen társulattól hamar kifejlődne a pécsi kereskedelmi és iparkamara, mert volna egy tekintélyes testület, mely felkarolná az ügyet s oda működnék, hogy a soproni keresk. és iparkamarának 1873 május havi jelentésében nyilvánított javaslata megvalósíttassék, mely szerint Baranya, Somogy és Tolna megyékből, Pécsen felállítandó székhelylyel, egy új kamarai kerület alakíttassék, mert ezek távol esvén attól érdekekben csak nagyon keveset (vagy jobban) semmit sem tehet.

Ime halvány rajzokban bemutalégendó arra, hogy az egész osztrák haderő és ostromanyagának némi sikerrel ellentállhassunk, de azért az ő kedvenc eszméje volt nem a vár feladása, hanem a védelem körümszakadt és végre a lőporraktár keblében fogadott óvári császbástyanak légberőpitése. — Ezzel is tartoztam egy férfi emlékének, kinek magyar öntedelmi harc dicsőségében éppen annyi érdeme volt, mint sok érdemtelennek jutott a kitüntetés.

„Valamivel több, mint 30.000 e. aber.” — Ennyi lett volna t. i. a várórség, ez sem való, volt közel annyi, de nem több, ezen létszámban voltak azonban a nagyszaló itközöttől kezdve az aug. 3-iki kihonahsig minden esata sebesülteji és a nagy számú betegek, tudvalevőleg Komáromban akkor a hagymáz pusztított, volt pedig aug. szept. havakban 6—700) sebesült és betegünk, — volt még a létszámban néhány ezer hadi fogoly és ezekkel egy kategóriában állott megbízhatlan oláh ujonczok, kiknek fegyvert sem adtak kezükbe, hanem vadonutaj vörös hajtokás osztrák katona frakkba bújtatva földmunkákra felhasználta.

Az élelmezés tárgyában nem ereszkedem czafolatba, maga az állítás, hogy ágyúink rayonjába eső helységekből az őrséget a végtelenségig lehetett volna élelmezni, képtelenség és arra mutat, hogy az adatokat szolgálató egyéniség a levegőből szivta azokat.

A vár védelmezhető volt egyideig, talán az 1850-ik év tavaszáig, de tovább nem, mert az élelmi szerek elfogyta is a feladásra kényszerített volna.

Mindazonáltal Klapka tettét nem védelmezhetem. Klapka csak a komáromi őrségről, főleg a tisztekről gondoskodott a kapitulációban, pedig módjában volt egy általános amnestiát kieroszakolni. Bécsben százszor is meggondolták volna előbb a dolgot, semhogy az ott ácsorgó orosz sereg láttára a vár ostromához hoz-

TÁRCSA.

1849. október 6.

Győrtt országos honvégyűlés és gyászünnepegy van ma, melyre Tóth Kálmán koszorú költőnk betegeskedése miatt meg nem jelenhettén két szép küldeményt küldött be, melyek egyikét az „Egyetértés” után itt adjuk.

Kik voltak a honvédek.

— Kik voltak a honvédek, mondj, apám. Hogy annyit emlegetik nevüket? — Avidőn hazádra törtek hét felől. Őket szü é a nemzetbeesület. Ha megöszög egykor, édes gyermekem, S s ívedben érzés büszke örömöt: Hogy hazád neve messze ismerős, Fiam, a honvédek köszönöd.

— Voltál-e te is honvéd, jó apám? — Igen, az voltam, édes gyermekem! Hogy én is védhessem a nemzetet Megengedő a jó isten nekem; Mert férfinak a hon védésnél Nagyobb kegyet nem adhat már az ég; Még gyenge ifju voltam akkor én Tölgyek között fűszál, de ott valék.

— S a honvédek vettek be Budavár? Mutasd apám meg, mutasd: merre, hol? — Nézd gyermekem, nézd ottan dél felől. Hol az a két ut mostan összefoly. A hajnal épen akkor lépte at A hegytetőket büszkén, véresen... Igy léptek ok is a várfalakra föl, — Oh szebb nap ennél nem lesz sohasem.

— S a harc végére mégis elveszett? Mi tette ezt, beszéld el, jó apám! — A diadalnak örült mámore, Veregy, niusz, arulás talán;

Luther Márton sajátkezű végrendeletét a „Pesti Hírlap” vasárnapi számában fénynyomatú másolatban adta és e másolatot a rendes kiadásnál háromszor több példányban nyomatta. Ennek folytán e szám még mindig kapható rendes árában, az az 5 krajára, a „Pesti Hírlap” kiadói-váltalában, Budapest, bálvány utca.

Ritka szövegrészlet. A „Sopron” írja: a ruszi hegyből látunk egy szőlőfűrt, mely valóban a kanáriai szőlőfűrtre emlékeztet nagyságánál fogva. Maga a fűrt 2 köböt nyomott. Roston az idén kintő hor-termés lesz.

Bon-mot egy országgyűlés képviselőjéről. Egy képviselő helyén, a ki rendíthetetlen távolléte által szokott tündökölni, a névjegy alatt oda volt jegyezve ceruzával: „Lakik molnár-utca, 6. sz. I. emelet.” Bizonyosan sajátkezűleg pingálta oda. Valami maliciózus ember azonban nem állhatna e közudalommal ellenkező téves adatot, kitörölte a molnár-utczát s oda írta: „Lakik bizony pokolban Nagyváradon.”

Ázok között, kiknek Tisza miniszterrelök a szegediek mentése és segélyezéséért köszönetet szavazott, van egy nő, kiroi sokan nem tudják, hogy mikép jutott ezen olesó kitüntetéshez. Főérdeme: hogy szép, egyéb semmi. S miután ezen tulajdonsága csak az árvíz után tűnt fel, mióta tudnillik a kormánybiztos kísérleténél, ha a hivatalos teendőket elvégzették), emellegőve az illet nékpen szerzett érdemek elismeréséül, a többiekkel együtt schwartz auf weiss ő is kapott elismerést. (P. II.)

Uj Thomas eset. New-Yorki lapok egy történetet beszélnek el, mely emlékeztet a brémai Thomas esetre. A Castle-wood gőzösön, mely Londonból jött egy rongyot tartalmazó csomag füstölőni kezdett, s aztán csakhamar lángba borult. A tűz elfojtása után a rongyok közé burkolva kis dobozkat találtak. A hajó kapitánya csak azt tudta mondani, hogy a Cohen és társa cség adta fel a rongyokat, s a szállítmány igen nagy összegig volt biztosítva, s nem szenved kétséget, hogy ha ezen rongyok utközben dörzsölés vagy nyomás folytán meggyultak volna, a hajó a lángok mar-taléka lett volna. Beható vizsgálat kiderítette, hogy a többi csomag rongyok is valami könnyen gyúlékony szerbe voltak mártva, mely tisztán petroleum és lőpor keverékből állt.

A pap se tőr sokat. Egy francia papot e napokban keményen arczul esapott egy valaki. A pap ota tartotta a másik arczát is és barátságosan felszólitotta el-lenfelé: „Ugyan édes barátom, nem lenne szives annak a pofonnak a párját is ki-szolgáltatni?” Biz azt hamarosan meg-kapta. Most azonban az izmos pátercu volt a sor. „Jól van — szól nyugodtan — azt mondta Jézus, ha jobb oldalról arczul esapnak, tartsd oda bal arczodat is, — de azt nem mondta, hogy aztán mi történ-jék”; — s azzal ugy elrakta emberét, mint a kéténeké dobot.

A tudóvész gyógyítható. Dr. Schüller azon föltevésből indult ki, hogy az erjanyagok terjedésének megakadályozá-sára elégséges azon bakteriumokat meg-szemmisíteni, melyek állományát képezik. Enneközben mesterségesen tudóvesszéssé tett állatokon benz esavas natronnal és kreozottal tett kísérleteket, mely orvosserket részben belehelték, részben börtök alá fec-sendeztette. E két eljárás közül főkéz a beleheltés bizonyult rendkívül előnyö-nek. Dr. Schüller mindig két egyenlő idős, egyenlő erős és egészséges állaton tett egyszerre kísérletet. Előbb éhezetés által mindkettőt tudóvesszéssé tette. Aztán míg az egyiket belehelték által gyógyítani kezdé, a másikat sorsának engedte át, s az eredmény az lett, hogy míg az utóbbi (Dr. Schüller ellenőrállatnak nevezte el) 50—60 nap alatt elveszett, a gyógyított rövid időre enni kezdett, meghízott, s nemcsak teljesen fölépült. Az „ellenőrállat” fölbucczoltatván, tüdejében a gümökör teljesen kifejelett állapotban találtatott, s pusztításai oly nagy mérvűeknek, hogy nyoma szabadszemmel is láthatók voltak. E kísérleteket dr. Schüller több ízben ismételte s mindig hasonló eredménnyel. E szerencsés eredmény arra bírta dr. R. kitzanszky Prokop insbrucki egyetemi tanárt, hogy klinikáján a benzoavasas natronnal embereken is tegyen kísérletet. S nemcsakára jelenthette, hogy a tudomány elvégre megoldott feladatát közöl egy lőghezebebbet, diadalt ült körön, mely oly hosszan és oly makacsul ellentállt hatalmának!

Börziánérből beduin. Berger A. ügynök több angol ház képviselője gyanánt utazta be a keletet. Mikor Bagdad-ból egy karavánnal elindult, hosszú bo-lyongás és szomjazás után akadtak csak kutra. A kut környékén egy, nem a leg-jobb hírnevű örvendő beduin törzs tanú-záék. Azelőtt a karavánok sarozot voltak kénytelnek fizetni a környékbeli bedui-noknak. Ujjab idő óta azonban a törökök szigorubb rendet tartanak s Mithid pasa, a kinek nevét a nomádok nagy tisztelettel emilitik, nem ért tréfát. A föntebb említett beduin törzs apraja nagya, midőn a ka-raván a kut körül letelepedett, eljött látogatába. A szokásos csere bere meg meg sem kezdődött, midőn egy torzomborz szakállu beduin — a ki darab idő óta erősen fixirozta B. barátunkat — oda lép ehhez, kedélyesen vállára üt, s hamisítat-lan „salzgriest” jargonban kérdi tőle: „Nu kenneh sie mich nix mehr?” Kézelmetlen B. csodálkozását, a ki fölismerte a meg-pörkölt arcu, meztelen karu s kété színű bürusba burkolt alakban M... Salamont

a-Budapesten is jól ismert egykori bür-zelátogatót, a ki 1873-ban Bécsben el-vesztette összes vagyonát s ugy eltűnt kitelező elől, hogy nem lehetett nyomára, akadni. Élete azóta valóságos regény. Bekarantolta az egész Levantét; volt pénzváltó Konstantinápolyban, consulsági irok Smyrnában, dohánykereskedő Je-rusálemben s a jó ég tudná meg micsoda. Zöld ágra jutni azonban nem tudott. Több év előtt végre arra fanyalodott, hogy már a kis ázsiai lakosságra nézve is nélkülöz-hetlen európai iparüzemekkel házalni menjen oly tájakra, hol csak a legtrikább esetekben fordul meg európai. Egy darab-jól is ment az ízlet. Valamelyik nap azonban rabló beduinok oly módon kötöttek vele ízletet, hogy elvették mindenét s nem hagytak rajta semmit egy lyukas kaftánon kívül. Ily állapotban s félig holtan éhségtől és szomjúságtól, találtak rá a főnnebb említett törzsből való bedui-nok, a kik folytonos ellenségeskedésben állnak azzal a törzsszel, mely őt kirabolta. Az emberséges nomádok magukkal vitték s miután észrevették, hogy használhatják, (M... fiatal korában lakatos volt), ma-guknál tartották. Az egykori börziánér lassankint azután megbarátkozott a hely-zettel. A törzsenb oly befolyással bír, mely a sheikével vetekedik. Most már van szép fiatal felesége s egy csomó olyan arab s lova, mely beillenek akármelyik európai fejedelem marstallja ékességének. De noha, mondja Berger, nagyon biztosan ulti a lovat, mégis emlékeztet magatartásával arra az időre, mikor még egy jámbor paripa hátán lovagolva a bécsi „präter”-

han, mosolyra indított nem egy sétálót. Különbözn jól érzi magát mindenkép s állítólag csak azt bántja, hogy nem tudja, mikép áll a bécsi börzén jegyzett értékpapirok árfoyama.

Megavart előadás. Falb Rudolf német tudós régóta nagy gondal tanul-mányozza a földrengések tümenényeit s a nyáron Peruban, a földrengések hazájában járt, hol észleletei alapján a földrengések egészen új elméletét állította föl. Fontos fölfeledezeiről június 8-án fölvonást akart tartani Limában, Peru fővárosában s a közönség tömegesen jelent meg az őt közelelről érdeklő fölvonás meghallgatásá-ra. A tudós fölvonás épen ama ponthoz ért, mely a földrengések új elméletét adja elő, midőn a földrengés beköszönt in praxi s a tárgyak inogni, a ház repedezni kez-dett. A hallgatóság rémülten futott szét s a tudós maga is az utcára menekült, hol volt alkalma tapasztalásait gazdagítani, mert a júniusi földrengés a leghevesebbek egyike volt.

Erről a kamarai kerület iparosai azon hozzá-adással értesítettek, hogy az illető ajánlatok folyó 1879. évi november 20-án déli 12 óráig a csász. és kir. közös hadügyminiszterem ígató hivatala-n benyújtandók; hogy továbbá a szerződési fel-telek ezen kereskedelmi és iparkamara irodá-jában betekintheők a minták pedig a budapesti, grációi és bécsi ruharkárákban megszemlélhetők. Sopron, 1879. október 4-én.

A kereskedelmi és iparkamara.

Játékrend.

Szombat, okt. 11-én **Korneville harangok,** operette.

Vasárnap, okt. 12-én **Sárga csikó,** néziumi Hétfő, okt. 13-án s z u n e t.

Kedd, okt. 14-én **Galathea és Szerelmi va-rázsital,** operettek. **Gringoire,** vígjáték, továbbá **Nabucco** ope-rából egy rész.

Szerda, okt. 15-én **Alfonz ur,** Dumas vig-játéka.

Csütörtök, okt. 16-án **Ágnes asszony,** regé-nyű néziumi. **Lukacsytól** itt először.

Péntek, okt. 17-én s z u n e t.

Szombat, okt. 18. **Giroflé Girofia,** operette.

Hirdetmény.

A csász. és kir. közös hadügyminiszterium az alulirt kamarával a katonai ruházat és felszerelés azon tárgyaira vonatkozó szerződési tervezetet közölte, melynek szállítása a közversenynek van fenntartva.

Ezen tárgyakhoz tartoznak: lótakarók, téli pokróczok, nyári pokróczok, lovassági sisakokra ki-vánt sarkok, gyalogsági csákókra való rózsák, löve-szélvények, rangjelző paszományok, borkész-tyük, étészek, hordszjak, csákányok, lapátok s számos mások.

I R O D A L O M.

Uj zeneművek. Az „Apollo” zenemű-folyóirat legújabb [októberi] száma következő tar-talommal jelent meg: 1. Boccaccio francia négyes. Ezt Suppé hason című operette legszébb dallam-baiból Hölzl Lőrincz ügyesen állította össze. 2. Em-léklap Magurányitól. 3. Két pralúdium Kapp Sándor-tól. 4. Tinódy Sebestyén historias énekei, ve-

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az osztrák-magyar életbiztosítótársulatok 1878. évi üzleteredményeiről

a következőket olvassuk a „Neue freie Presse”-ben: „Ha az osztrák-magyar életbiztosítótársulatok 1878. évi mérlegét az előzetes évekkel szölkölle össze-hasonlítjuk, kitűnik, hogy időközben az intézetek helyzete lényegesen javult. Az egyes intézetek szilárdulása jelentékenyen haladt előre, mint többnyire az eszközök nagyszámú leírások mutatják, így pl. az elszámolandó szervezési költségek 1876. végé-vel 44.500 frra apadtak, továbbá ugyanezen idő-szakban az el nem számlált ügynöki díjakból 360.000 forint iratott le, ugy, hogy 1878. végével

esupán 433.000 ftt maradt még elszámolandó, mely össeg 6 társulat terhére esik.

Az üzleti eredmények 1878. évben sokkal kedvezőbbek voltak az előzetes évekkel szemben, habár sajnalattal kell constatalnunk, miszerint az üzlet növekvésének jelentékenysége legjobban bizonyítja, hogy mennyire hiányzik a közönségnél még mindig a helyes fölfogás, az életbiztosítás szükségessége iránt.

Liquidatók nem fordultak elő, ellenben szá-mításba veendő még egy új társulat eredményei, és akknt a lefolyt évben 20 társulat foglalkozott

Osztrák-Magyarországon az életbiztosítással, Ösz-szeállításnak csak 19 társulatot fogl magában, amennyiben a „Tisza” meg nem tét közé mérleg: némely mérleg nem elég kimerítő, noha e téren is a megelőző évekkel szemben jelentékeny haladás mutatkozik. Azonban nagyon hiányosok azon adatok, melyek a valószínű halalozások ara-nyát a tenyleg bekövetkezett halalozások képest megállapítják, holott ezek az életbiztosításnál a leg-főbbb tényezők egyikét képezik, amennyiben tartós túlhalalozás a risikó rossz kiválasztását jelenti. A különböző tetteket egybefoglalása szintén nehezíti

I. A biztosítások állományára.

A társulat neve	Az igazgatóság székhelye	Mióta foly-talja a bizto-sítást	Részv. társ-ság vagy közös-mos bizt.-társ.	1878. január 1-én biztosítva volt				Uj biztosítások kötettek			Az év végével biztosítva volt			Növekvés tökébizto-sításoknál	Kölesönös biztosítás érvényben állott az év végével	Vizbizto-sítások	
				egyen	halálesetre	életesetre	járadék-kok	egyen	Töke	járadék-kok	egyen	halálesetre	életesetre				járadék-kok
Generali	Trieszt	1834	R.	38.955	45.755.753	11.765.610	290.311	2805	6.852.996	14.232	38.242	46.469.941	12.073.912	237.011	1.024.490	—	1.785.086
Janus	Bécs	1839	K.	22.675	16.480.354	2.779.346	71.021	1838	2.927.575	51.190	22.653	16.945.597	3.134.610	74.107	815.417	1.000.000*	1.091.655
Azienda ¹⁾	Trieszt	1852	R.	16.485	8.000.000*	620.362*	19.790	1000*	9.000.000*	—	16.485	8.000.000*	620.362*	19.790	?	5.313.273	5.000.000
Riunione Adriatica	Bécs	1856	R.	19.775	18.866.885	4.781.092	87.610	1806	3.013.932	874	18.614	18.672.044	5.021.812	59.021	45.879	—	3.184.139
Anker	Bécs	1859	R.	15.843	29.958.119	6.687.538	69.794	1578	4.282.500	850	16.445	30.442.373	7.285.478	42.820	1.622.194	29.596.289	3.882.380
Austria	Budapest	1860	K.	32.357	8.555.583	2.165.435	22.275	2700	1.962.097	—	32.151	9.677.341	2.334.290	5784	290.613	1.000.000*	250.000*
Első magyar	Budapest	1863	R.	15.388	20.079.339	7.838.623	54.417	1500*	3.856.642	—	15.477	20.511.410	8.239.200	6403	862.643	—	1.259.017
Hivatalnokok egylete	Bécs	1865	K.	29.080	21.169.704	3.073.333	53.575	3255	3.190.297	5452	30.465	25.374.533	2.285.182	59.109	1.485.619	—	755.363
Patria	Bécs	1867	K.	12.998	6.935.494	413.220	49.652	1822	1.683.596	20	11.121	7.253.224	413.589	24.297	348.131	1.000.000*	487.539
Phönix ²⁾	Bécs	1862	R.	5540	7.275.807	986.072	39.972	533	811.421	—	5496	7.188.949	932.851	7972	110.079	—	861.676
Donau	Bécs	1868	R.	8578	10.452.602	33.635	51.360	784	1.328.547	1200	8304	10.746.767	319.624	25.422	277.154	—	1.037.213
Pesti	Budapest	1869	R.	3574	3.307.490	2.012.831	25.834	645	941.997	—	3345	3.278.173	2.159.738	754	177.551	341.591	410.040
Slavia	Praga	1869	K.	3572	4.342.989	88.430	10.340	1280	625.820	35	6933	4.211.325	107.975	1876	12.119	4.335.495	300.000*
Praha ³⁾	Praga	1868	K.	8020*	2.631.500*	—	—	100*	150.000	—	82*	2.631.500*	—	—	2.639.500*	250.000*	
Transsylvania	Nagy-Szeben	1869	K.	2425	1.612.205	138.900	—	658	743.385	—	2521	1.643.070	138.900	—	34.365	109.941	69.000*
Concordia	Reichenberg	1870	K.	1888	1.171.949	28.600	540	172	191.370	590	1917	1.133.844	27.230	1049	10.495	2.400.000*	109.000*
Honi	Bécs	1870	K.	7530	3.821.323	307.630	34.800	3385	1.189.612	—	10.000	3.950.531	267.425	24.800	88.996	1.000.000*	222.550
Krakói	Krakó	1874	K.	2500*	4.570.028	718.063	15.542	600*	1.605.749	1110	2700*	5.234.004	1.018.485	7532	934.399	107.187	700.000*
Szt.-György	Bécs	1877	K.	—	—	—	—	738	502.950	—	58	375.150	—	—	355.150	—	310.000*

[249,13 | 218.884,064 | 44.741,215 | 97.108 | 278,24 | 37.107,626 | 37.330 | 251,008 | 223.773,739 | 48.010,508 | 585,838 | 8.158,968 | 47.084,736 | 17.154,990

*) Körülbelül. *) 1876. évi adatok alapján. *) Az 1876/78. mérleg átlaga. *) Megközelítőleg, amennyiben mérlegem nem kaphattunk.

Az 1878. év kezdetén az osztrák-magyar intézeteknél (társulási biztosításokon kívül) érvényben állott 249.133 kötevény 263.625.279 forint biz-sítót tőkével és 897.103 ftt járadékkal.

Ujjonnan biztosítottat 27.824 egyén 37.107.626 ftt tőkével = 14,1 százalékkal és 37.330 ftt járadék- = 12 százalékkal a biztosított esetek bekövetkezé-vel esedékesé vált 5292 biztosítás 5.158.551 fttal = 19 százalékkal (4.329.086 forint halál- és 866.765 ftt életesetre). továbbá 343.059 ftt járadék = 38,2 százalékkal, csökkenés önkényes kilepés által: 20.747 kötevény 23.812.807 fttal = 9 szá-zalékkal és 5536 ftt járadék = 0,6 százalékkal az év

végével tehat biztosítva volt 251.008 egyén 271 millió 784.247 ftt tőkével = 103,1 százalékkal és 585.838 ftt = 65,3 százalékkal a január 1-én biz-tosítva volt töké és járadéknak. Visszbiztosítások fölmaradtak az év végével 47.084.736 ftt összegben. Más társulatoknál visszbiztosítva volt 17.154.990 ftt = 6,3 százalékkal a tökébiztosításoknak.

Növekvést tökébiztosításoknál 15 társulat ért el 8.281.166 ftt összeggel, míg 2 társulat 122.198 fttnyi csökkenést mutat föl: 2 intézetnél hiányza-nak az adatok. Ellenben a járadékfizetések nagy mérvben csökkentek egy jelentékeny járadékos, Potocki gróf elhunytá folytán, ki az osztrák inté-

zetekét körülbelül 300.000 ftt évi járadékot húzott. Ha az egyes intézetek biztosított járadékfizetéseit az év kezdetén és végén összehasonlítjuk, belátjuk, hogy mily jelentékeny össegzekkel voltak az egyes társulatok részben: mindenesetre nem állott ily nagymérvű risikó saját számlára való átválalása semmi arányban a szokásos üzletgyakorlatnál, mely szerint már 10.000 fttnyi haláleset-biztosításnál a visszafizetés más társulatoknál eszközöltetik.

A biztosított egyének száma 1875-el = 0,7 százalékkal emelkedett.

Hogy ezen eredmények az előzetes évekhöz képest sokkal kedvezőbbek, mutatja a következő

II. Bevételek és kiadások.

A társulat neve	Bevételek		K i f i z e t é s e k				K i a d á s o k			Az összes bevétel száza-léknél						
	Biztosítási díjbevételek	Kamatok és különfélék	halálése-tekért	életeseti díjbevételek	járadék-kokért	visszavá-ralások-ért	vizbiz-tosított díjak	Költségek és provisiók	Veszésé-gek és leírások	Maradvány	díjbeve-lés szá-zalék-ént	Össze-en	különb-ösleleten biztosítótársu-lat-ért	Költ-ségek	Nyere-mény	
Generali	2.502.685	605.244	3.107.929	973.082	323.148	217.085	532.883	52.116	371.392	—	83.697 ¹⁾	554.581	22-2	3.107.929	48 7	12 — 2 7
Janus	669.760	231.342	907.102	321.070	18.980	38.207	38.146	34.989	123.473	15.498	111.812	205.027	30-6	907.102	41-7	13-6 12-3
Azienda ²⁾	414.295	67.922	482.217	185.542	10.000*	10.000	50.000*	14.000*	100.000*	—	22.833	89.842	17-6	482.217	49-6	20-7 4-8
Riunione ³⁾	876.567	227.856	1.104.423	370.632	126.716	63.488	71.017	111.733	139.550	—	72.430 ²⁾	145.837	21-6	1.104.423	50-7	12-6 6-8
Anker	1.219.375	502.774	1.722.149	686.577	5.500	48.420	67.361	129.260	279.656	104.419	211.244 ²⁾	190.712	15-6	1.722.149	42-9	16-2 12-2
Austria	412.502	73.612 ¹⁾	486.114	229.405	34.240	18.344	8.466	7.280	129.098	8.897	18.178	42.279	19-0	496.14	6-8	23 — 3 7
Első magyar	1.061.680	409.363	1.471.043	370.912	155.545	44.755	89.224	43.115	158.689	4.660	747.416	129.727	12-2	1.471.043	33-8	10-8 32-2
Hivatalnokok egylete	353.151	54.900	408.051	113.332	10.000*	34.457*	10.826	17.249	109.854	128.250 ³⁾	4.521	—20.508 ⁴⁾	—	408.051	38-7	25-9 1-1
Patria	329.953	42.073	372.026	94.191	7.133	22.278	17.321	27.189	52.710	4						

és ezt aránylag rövid időtartam alatt elszámolni kötelesek, eddig az említett külföldi intézetek, melyek a provisiókat teljesen be nem számítják, a matematikai rendszer elterjedésével palástolják ezen átvitel és törlesztések az egész biztosítási időtartamra kiterjesztetik. Több ilyen módon járó intézetnél a biztosítottak tartalék számlája terheltek ezen ügynöki provisiókkal, ahelyett hogy erre a biztosítási díj költségpótléka fordították.

A tartalék megőrzésére provisiók által gyakran többre megy, mint az első évben félreteremtett tartalék, miáltal az ugynevezett nemleges tartalék keletkezik. Ily módon azonban a jövő nagy mérvűben terhelhetik a jelen rovasára, mi annál kevésbé helyes, mivel a manipulációk csak oly ezébből történnek, hogy többleteket lehessen kimentetni és szétosztani.

A tiszta jövedelem körülbelül 230.000 frttal emelkedett az előzetes évről szemben s a biztosítottak az egész összeg 25 százalékában részesültek; a díjtartalék növekedésében csak 2.020.187 frtot tevé, mint már említettük a c-ökkel járadék tartalék következtében.

Sietőség a boszniai vasutak építésénél

A „Hügel et Sager“-féle társulat, mint a „M-g“- írja, legközelebb megbízást kapott a közös hadügyminiszteriumtól, hogy építési vállalatának tiz mérnököt azonnal küldje Boszniába a zenica-szerajevói vasut vonal felvétele végett. Több mérnök Broodon át már el is ment s Zenicán tisztelet munkához fogtak. A hadügyminiszterium a munkálatokat annyira sürgeti, hogy a vonal bejárásnak, felvételnek s a trace-oknak hat hét alatt okvetlen meg kell lennie. Ezen sietőség után itélve azt hisszük hogy nem jó az illat, nem Dániában — hanem a Ludget körül. A hadügyminiszter ismét a nyakunkba szó egy pár millió befektetést, mert hát a kommandóknak engedelmessé kell s a mi jó honatyáink egy része meg épen nagyon „vorschrift-mässigkeit“ van „disciplinálva.“ Megszavazzák azt a rongy pár milliót. — Ez alkalommal megemlítjük azt is, hogy a zenica-broodi vonal már át van adva a forgalomnak, a zenica-szerajevói vonal munkálataihoz pedig a nyár folyamán kellett volna hozzá fogni.

Az osztrák magyar bank és az ezüstben fizetés. Az alsó ausztriai kereskedelmi kamara legközelebbi ülésé következé sűrűgösségi indítványt fogadott el: „Az osztrák-magyar bank utalványpénztáránál az ezüst-pénzt nem fogadják el fizetésben, s ez által azon feleket, kik bankutalványt kívánnak váltani, arra kényszeríti, hogy ezüstjüket előbb az ezüstpénztárnál 1/4%-os veszteséggel jegyre cseréljék be. Tekintve, hogy a monarchiának az ezüstpénz a törvényes valutája, és hogy azt minden üzleti műveletnél fizettképen el kell fogadni; az osztrák-magyar bank ez eljárása rendkívül megnehezíti a forgalmat, miután ekkép a magában véve mérsékelt utalványi illeték túlságosan megdrágítatik. — Alófróttak enneltogva azon sűrűgösségi indítványt teszik, hogy a tisztelt kamara kérje fel a bankot, miszerint jövőben bankutalványok váltásánál az ezüstpénz al pari fogadtassék el.“

Fatenyésztés. Baranyamegyében nagyon virágzik a fatenyésztés, ami főképen azon dícséretes és utánzásraméltó szokásnak tulajdonítható, hogy ott a szorgalmas fatenyésztőket megjutalmazták. Pl. a pécsi járás 46 községében 10644 □ ölnyi területen 1878/9-ben az utazókra és közutakra 7791 vadfát, 8782 erdei fát tettek, beültetésre pedig mintegy 54000 drb ficska lett már elültetve.

GABONA ÁRAK

a t. é. okt. hó 4-én tartott heti vásáron.

I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Buza 100 kg. ft. 11.—	ft. 10.70	ft. 10.—
Kétszeres „ „	8.00	7.80
Rozs „ „	7.80	7.60
Árpa „ „	7.10	6.50
Zab „ „	7.00	6.80
Kukorica „ „	6.—	5.50
Hajdina 100 kg. ft. 0.00		
Széna „ „	2.80	
Szalma „ „	1.30	

Nyílt-tér. *)

Hj. Hoffman Lajos asztalosmester urhoz!

Miután törvényeink hamis ragalmazásért, mely egyike, a legaljasabb cselekményeknek, nem szabnak elegendő büntetést, kénytelen vagyok önt ezen nyilvánosan felszólítani, hogy vagy bizonyítsa be, hogy én esődbe vagyok, vagy valaha voltam, vagy pedig, ezen ragalmazását ezen helyen nyilvánosan vonja vissza, mert, én mind addig, még be nem bizonyítja, vagy vissza nem vonja, hazug ragalmazónak nyilvánítom.

Kelt Pécsen 1879. október 9-én.

Schwarz Sándor
Traub B. és társa pécsi papírraktár bizományos.

*) E rovat alatti foglaltakért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nt. Varga József nyug. plebános urnak

Pécsett.

Plebános ur áskálódik ellenem: s nemcsak 1878. évi december hó 23-án pécsvárosi t. közgyűlés alkalmával iruiki állásomra lett megválasztásomkor, — hanem máskor is — és pedig a pécsvárosi t. árvászéki elnök urnál is már többször ellenem panaszt emelt, — s hogy mi okból? nem tudhatom; avagy hogy valamikor megsértém, tessék a nyilvánosságra hozni, — és én kész vagyok magamat védeni, — ámbar részemről nem emlékezem, hogy valahis megsértettem volna valamivel, — és mégis még 1869. é. Majus havában tartott megyei közgyűlésen plebános ur volt az első, aki felkelt, és a versendi jegyzőségől való elmozdításomat kérte, — ezt Istennemre esküvel bizonyítom, — mert a közgyűlésen jelen voltam — s plebános ur mer — a pécsvárosi t. árvászéki elnök urhoz menni s panaszaival engemet vadolni, hogy miért nem köszönök plebános urnak az utozan, hogy tudja meg az okot — azt elmondám, s így mint állomásomtól való elmozdításra, — és családomtól kenyér megfosztásra legelső s pap létere szót emelt egyniségnek — eüességemnek nem köszönhetek, sőt nyilatkozom egy-zerre s mindenkorra: hogy plebános urnak soha nem fogok köszönni, evel elégelek meg! Én mint ellenségem ellen, akit soha megnem sértém, — nyilatkozatomhoz hűen ragazkodva mozdíthatatlan maradok, — ezért nem is tessék magat ezentul epesztetni; s végre kijelentem: hogy földi hatalma nincs — s nem lesz — és bár minő ármánykodással fog ellenem áskálódni, hogy plebános urnak köszönjek valaha, — fellépés: szegény lesz, — s ram nézve kötelezettséget soha nem fog kivívni, azért nehogy a világ kinevesse, — jobb lesz ha papi dolgokkal bajlódik, — és panaszaival többé ne vadoljon, — mert különben elme szegénységet áruoland el.

Vidakovich Pál.
városi írrok s 6. osztályú népiszkolára képesített pécsi lakos.

Szerkesztői posta.

Dr. Serii S. orvos urnak. Mohács. Nézetekben alig van eltérés a vitatott kérdésben. Olyant ezáfolni, a mi nem is lett állítva, szelmalomharcz lenne, hasabjainkat megtöltene a t. község unalmára, ezt pedig kerülünk kell, ha a vitának magva lenne, nem farkukodnánk a szükséges tétellel. — A mellőzés nem beleegyezésünkkel történt, hanem elhatározásunkkal, mert e kérdésben különben is saját nézetünknek adunk kifejezést. — K. J. urnak helyben. Targyhalmaz miatt a „Szóllőkiallítás“ jövőre.

NAGY FERENCZ laptulajdonos.
HAKSCH EMIL felelős szerkesztő.
KIS JÓZSEF Szerkesztő társ.

Hirdetések.

Iroda-nyitás.
Tisztelettel adom tudtul hogy **Pécsett, Király (fő) utca 36 sz.** (E. Hoffner féle házban) **ügyvédi irodát** nyitottam.
Fesztli György, jogtudor, köz- és váltó ügyvéd.

Ügyvédi irodámat

a kis-tér 5. sz. alatti Nagy féle házból f. Október hó 1-től a kis tér 2 ik számú **Weidinger féle házba** tettem át.
Tisztelettel **Gruber József,** h. köz- és váltó ügyvéd.
208. (3-2)

Uden Vilmos

első magyar sodrony (drót) szeggyára és vaskereskedése.
Budapest väcziboulevard 55 sz. ajánlja egyedüli s legjobb minőségű **műeszközeit** építészek számára, úgy egyedüli és kizárólagos **ÖNTÖTT ÁRUIT** nagyban eredeti gyári áron, valamint **tizedes és inga mérlegeit.** Árjegyzék ingyen.
156 (10-10)

Alóírott tudatom a n. é. közönség-gel, hogy lakásomat **f. é. október 1-jével a volt Fábry-féle házba** (király vagy másként főutca 12. sz. a.) helyeztem át.
Tisztelettel **GIRARDI JÓZSEF,** fogorvos.

A főhercegi tejárulás

Belváros ó-posta utca 8. sz. a. f. é. október hó 1 én újra meg fog nyitattani, hol a tej literje 9 krért, — havi előfizetés, — ugy pontokintu fizetés mellett délutánokint kapható. — Bővebb értesítés ugyanott nyerhető. (3-3)

T. cz.
Van szerencsém ezennel a mélyen tisztelt közönséggel tudatni. — miszerint **október 1-től** Pécsen, a **Széchényi tere 11. szám alatt — Ribay kávéháza** mellett —

üveg- és diszító üzletemet

megnyitottam.
A bel- és külföld nagyobb városai-ban több évi tartózkodásom alkalmat nyújtott, magam tizletemben kiképezni s minden e szaknához tartozó kívánatoknak legnagyobb pontossággal megfelelni.
Külfönsen bátorodom a mélyen tisztelt közönségnek, minden francia modoru háttort s disztést ajánlani.
Kérem a nagyérdemű közönséget eüem gyakori megrendeléssel szerencsétlen, s ezennel maradok kész szolgálja Pécs, 1879. évi október 1-jén.
Held Gusztáv, kártyaszt.
207. (3-2) 215. (3-1)

A Himesházi határban

egy egykerektű felülesapó igen jó karban lévő és egész éven át bő vízzel bíró: **malom**
szabad kézből kedvező föltételek mellett **eladó.** Értekezhetni Pécsen belvárosi országtűt 18. sz. alatt a tulajdonossal.

Üzlet-helyiség-változtatás.
Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **norinbergi, diszmű és rövidáru raktárunkat** mely több év óta Királyutca MAYER-féle házban létezett, az átellenes **46. szám alatt létező saját házunkba,** mely utóbbit dúsan berendezve, helyeztük át, és egyszersmind a dobány és szivar különlegességek árusításával megbizva levünk.
A midőn a n. é. közönségnek immár eddigi bizalmáért köszönetünket nyilváníttuk, kérnök ezt továbbá is számunkra fenntartani, minden törekvésünk oda fog hatni, hogy igen tisztelt vevőink igényeinek lehetőleg minden tekintetben megfelelhessünk.
Mély tisztelettel
Alt és Böhm.
218 (3-1)

Kreiner József Pécsen
(azelőtt J. W. Trenschiener)
Király (fő) utca **Rabelféle 3 számú házban.**
Alóírott tisztelettel bátorodom köztudomásra hozni, hogy **J. W. Trenschiener** legjobb hírnévben álló **DIVATÁRU KERESKEDÉSÉT** átvettem és ezt újra felszerelve a **legújabb divat-cikkkekkel** minden évadra, — tovább vezetni fogom.
Mely alkalommal bátorodom ajánlani dsválasztékú legújabb **NŐI RUHAKELMÉMET** a legnagyobb választékban úgy a **chasmir** és **Terno** kelméket, továbbá mindenféle női czikkeket, bundákat, jopákat és nagykendőket, a legjobb hírnevű gyárból került **vászon és asztalteríték készíletemet,** valódi rumburgi zsebkendőket, vásznakat, lepedőket és szalvétákat stb. szóval minden e szakmába vágó cikkeket a **legjutányosb áron. Uri és női ing,** a legnagyobb választékban, úgy szinte uri és női ingyakkak, mikre a t. cz. közönség becses figyelmét bátorodom felhívni.
Mintákkal kívánatra, vagy levélbeli megkeresésre ingyen szolgálók.
Minek folytán még egyszer kérem a t. cz. közönséget, hogy az előbbeni czéghöz tanúsított nagyra becsült bizalmával engem is megajándékoznai sziveskedjék.
Mély tisztelettel
(10-6) **Kreiner József.**

Uj üzlet megnyitási jelentés.
BERGER SIMON
fehérenemű-, divat-, diszmű- és rövidáru üzlet
király-utca 42 szám Fekete ügyvéd ur házában.
Van szerencsém ezennel a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint **helyben unjonnan berendezett hölgyek és urak részére** **fehérenemű-, divat-, diszmű- és rövidáru üzletemet** megnyitottam, melyben minden e szakmába vágó cikkeket **nagy választékban** és a **legújabb divatigényeknek** megfelelően, **olcsóbban mint bár hol** bevásárolhat.
Midőn előre ígérem, hogy **legfőbb törekvésem** oda fog irányalni, hogy cikkeim **kitűnő** minősége, és a **legszigorúbb kiszolgálattal** által a nagyérdemű közönség megelégedését és bizalmát megnyerhessem maradok számos látogatásait kérve teljes tisztelettel
BERGER SIMON.
200. (3-3)

Keskeny útifű-mellczukorkák,
a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtóköhögés, rekedtség és tüdőhurut biztos gyógyszerel.
A természet által a szenvedő emberiség javára teremtetett megbízható keskeny útifű szon még eddig fel nem derített ritkok foglalja magában, miszerint a gégé és legelső rendszer zsaladt nyakbajjára való szonalmi gyors s erőtűtő hatás gyakorlását az illető beteg zsebek gyógyszerelését minden tekintetben lehetőleg előzeüti.
Midőn zsermányneműl a ezukor és keskeny útifűből szon vegyület készeskedünk, különös figyelműl ajánljuk határozottlag bejegyztet vevőjegyünk s. dobozon övö ábrázolunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságot.
Schmidt Victor & fia,
es. k. szabadal gyárosok Bécs, Wieden, Allegasse 48.
Raktár: Sipőcz István gyógyszerész, Lill János, Spitzer Sándor és Reeh Vilmos uraknál.

Karikás Lajos
férfi divat áru és fehérenemű raktára
Budapest, Dorottya utca 3 sz.
a tisztelt közönségnek figyelmébe ajánlja alant felsorolt legjobb minőségű és legfinomabb kiállítású áruit, nevezetesen:
6 darab ing fehér vagy szines rávarrott gallér és kézelővel
6 darab alsó nadrág
12 darab zsebkendő fehér vagy szines szélű
12 pár harisnya fehér vagy csikos
Összesen **29 frt. 75 kr.**
Ugyan ezen áruk a tulajdon kiállításban de jobb minőségben **összesen 41 ft. 50 qr.**
Ezen felette jutányos áratok — szemben a felsorolt árucikkkek kifogástalan jó minőségével — egyedül a kiállításban álló nagyobb forgalom reményében vagyok képes a tisztelt közönségnek felajánlani
Mély tisztelettel
Karikás Lajos.
Megrendeléseknél az ingekre csupán a nyakbőség szükségletetik.
Valódi francia férfi és női keztjük párja **90 kr.**

Nicholson
daráló- és őrlő-malma
gőz-, lóerőre és kézhajtásra
nagy fontossággal szeszgyárakra, hizlaló-intézetek és gazdászatra.
Meglepő nagy munkaképesség, olcsó ár és csekély hajtóerő a föelönyci ezen malmaoknak.
Működésben látható:
Nicholson W. Fülöp gépgyárában, **BUDAPESTEN, Gyár-utca 48. szám alatt.**
Képes árjegyzékek minden gazdasági gépekről ingyen és bérmentve.
Nyomatott Tolsa Minálnyal Pécsen 1879.